

Ohjeita asumiseen

Huoneistojen lämmönsäätö

Yleistä

Putkiremontin yhteydessä taloyhtiön lämmitysjärjestelmään on tehty isoja muutoksia. Varsinaisia lämpöputkia on uusittu vain piha-alueella ja kellaritiloissa sekä lämpökeskuksessa. Ison muutos on kaikkiin huoneistoihin tehdyt patteriventtiilien uusimiset sekä koko lämmitysjärjestelmän säätö.

Lämpöverkoston säätö tosin ei tapahdu hetkessä vaan saattaa vaatia pidempiaikaista seurantaa ja ennen muuta vaihtelevia lämpötiloja, varsinkin pakkaskelejä (joi- ta syksyllä 2009 ei vielä ole paljoa ollut).

Huonelämpötila

Huoneiden lämpötilaksi suositellaan noin 20-22°C. **Lämpötila mitataan metrin korkeudelta lattiapinnasta ja vähintään 1,5 m ulkoseinistä.** Makuuhuone on hyvä olla hieman viileämpi muihin tiloihin verrattuna.

Huonelämpötilaa on vaikea pitää täysin vakiona. Siihen vaikuttaa mm ulkolämpötilan vaihtelut, tuulettaminen, huoneiston asukasmäärä ja vaikkapa kodinkoneiden käyttö. Vaihtelun huomaa parhaiten, kun asunto on muutaman päivän tyhjänä: Lämpötila saattaa pudota asteen - pari pelkästään asukkaiden puuttumisen takia.

Lämmön tuntemus saattaa myös olla "korvien välissä". Tyypiesimerkki tästä on se, että huoneiston ajatellaan olevan kylmä, kun lämpöpatterit ovat kylmiä tai vain osittain lämpimiä. Samoin väärä lämpötilan mittauspiste tulkitaan kylmyydeksi asunnossa. Talvella ulkoseinien pintalämpötila laskee helposti jopa pari - kolme astetta alemmas kuin huoneen keskilämpötila ja vaikka huoneessa olisi 21°C, näyttää mittari hädin tuskin 18°C. 80-luvulla tuli yhdestä asunnosta talvella hälyttäviä tietoja: Lämpötila oli uhkaavasti laskemassa lähelle 0°C ja perheen pienet lapset vaarassa paleltua! Lopulta asiaa selvitettyä paljastui, että asukas oli alkanut mitata huonelämpötilaa lattialta, parvekkeen oven edestä. Kun ovi oli alareunasta vähän kiero eikä edes kunnolla kiinni, pääsi pieni ilmavirta alareunasta lattialle. Ulkona oli samaan aikaan liki -30°C.

Ulkoseinien lämpötilaero aiheuttaa myös jossain määrin vetoa. Kylmä ilmahan on raskaampaa ja painuu siten alas huonetilassa aiheuttaen lievää vedontunnetta varsinkin lattialla. Suurin osa "ikkunavedoista" on pelkästään tästä ilmiöstä johtuvaa, ei siitä että ikkunassa ei olisi tiivisteitä.

Säätäminen

Huoneiston lämpötilaa säädetään patteriventtiileistä. Venttiilit ovat termostaattiventtiileitä, joten niitä ei tarvitse olla koko ajan rukkaamassa. Kun huoneistoon on saatu haluttu lämpötila, huolehtii termostaatti oikean lämpötilan säilymisestä. Lämpötilaa ei pidä lähteä arvioimaan sen perusteella, onko patteri kylmä vai lämmin. Kannattaa hankkia kunnollinen lämpömittari ja seurata lämmönvaihteluja sen kautta.

Aika usein kuitenkin käy niin, että termostaattiventtiili ei toimi oikein. Harvoin syynä on vika venttiilissä mutta sitäkin useammin sen käytössä. Tyypillisin esimerkki tästä on venttiilin peittäminen jollain esineellä tai tekstiilillä. Yleensä venttiili on paksun verhon takana tai sen eteen on muutoin asetettu isoja huonekaluja jotka estävät huoneen normaalit ilmavirtaukset. Jos ilma venttiilin ympärillä ei pääse liikkumaan, putkiston lämpö sulkee venttiilin. Vastaava ilmiö tapahtuu myös toisin päin: Jos venttiili on suoraan tuuletusikkunan alla, aina kun ikkuna avataan, menee lämmitys täysille.

Ajan myötä termostaattiventteihin tulee vikoja. Jos venttiili ei sulkeudu tai avaudu, kannattaa ottaa yhteyttä kiinteistöhuoltoon, joka käy arvioimassa tilanteen ja kutsuu tarvittaessa paikalle LVI-asentajan. Joskus voi kokeilla myös kotikonsteja jos venttiili ei tunnu avautuvan: Kosteaa rätkä venttiilin päällä pudottaa venttiilin lämpötilaa ja sen pitäisi avautua.

Lopuksi...

Vaikka lämmitys saataisiinkin toimimaan hyvin ja sisälämpötilat sopivaksi, kaikille sitä ei saa juuri sellaiseksi kuin asukas haluaa. Vanhetessa meidän kaikkien verenkierto heikkenee ja kylmäntuntemus lisääntyy, lämpötilasta riippumatta. Kun "helteelläkin" alkaa olla kylmä, ei sisälämpötilan säädöillä juurikaan voida tilannetta parantaa. Kannattaa muistaa mummoja ja vaareja lämpimillä lahjoilla.